

PREBRALI SMO



Nabiralka samot

Bina Štampe Žmavc,
založba Sanje, 2018

Poezija je

»Poezija je nežna svila, ki potrebuje čas, da spolzi po koži navzdol. Mi pa švignemo mimo, še preden se besede lahko razvijajo v subtilno dišavo besed.« Aksinja Kermauner

Avtorica Bina nas je nagovorila že z naslovom njene nove pesniške zbirke, pesmi pa nagovarjajo tudi temne koticke v nas. »Ko ti izrekajo lahko noč, noč postane težka.« (Izgnanci)

Njene pesmi prebujajo. »Že zdaj vzljubi jutro svoje starosti, lahko da ti bo hvaležna.« (Jutranja sutra)

V pesmih je čutiti življenje, ki ga je znala v polnosti živeti in opazovati naokrog. »Ganljiva in strašna je lakota starcev, ki so kdaj že poželi slavo.« (Modri starci)

Binina dela so bila že večkrat nagrajena. Kot svobodna ustvarjalka živi in ustvarja v Celju. Vztraja, če ravno »...nevarno je plavati v morju, brez plavuti, potapljati se kakor riba v nevidno muljavo globine. Nevarneje, skoraj usodno, zapluti v pesem.«

VPRAŠALI SMO

Jakob J. Kenda, prevajalec, predavatelj, literarni kritik in ljubitelj pohodništva Prvi Slovenec, ki je prehodil Apalaško pot

Načitan petinštiridesetletnik, doktor literarnih ved, si je privoščil dogodivščino in jo opisal v izvirni knjigi Apalaška pot. O njej je sanjaril že od najstniških let. Pri štiriinštiridesetih je šel. Kenda je prvi Slovenec, ki je prehodil mater vseh poti, kakor ji tudi pravijo. Ravno v istem letu je imela svojo osemdesetletnico. Napisal je iskrič in iskren pohodniški roman o 3500 kilometrov dolgem pešačenju po divjini in resnični Ameriki. Kenda je med drugim znan po prevodih Harryja Potterja.

• Ste pisali knjigo sproti, kot popotni dnevnik?

Nekaj mesecev, preden sem krenil na pot, sem na neki novoletni zabavi slučajno govoril z urednico spletne revije airBeletrina. Tako je izvedela, kaj načrtujem, in povabila me je, da napišem zanje serijo krajših člankov s poti. Izkušnja je bila nekaj posebnega. V globokem gozdu, zvečer, ob tabornem ognju, pisati za tako oddaljenega naročnika! In to na telefon! Okoli mene pa na desetine kilometrov nobene žive duše, samo kakšen medved in puma. No, izkazalo se je, da je na poti in ob njej toliko zanimivega, da je materiala dovolj za debelo knjigo, celo preveč, in je predvsem takšen, da bi ga bilo kar sebično zadržati samo zase.

• Knjiga je torej šele pravi zaključek, neke vrste vračilo za to, kar vam je bilo dano, in spodbuda tudi za druge?

Natanko tako. Ampak da ne bom izpadel bolj altruističen, kot sem v resnici: Anaïs Nin je nekje izjavila, da pišemo zato, da živimo dvakrat – prvič, ko nekaj dejansko doživimo, drugič, ko to podoživljamo s pisanjem. Imela je seveda prav in tudi jaz sem pisal še zato, ker sem tako pot prehodil tudi v drugo. Toda: Anaïs Nin bi temu morala še dostaviti, da je pisati nujno tudi zato, ker ti šele ob tem dokončno postane jasno, kaj si doživel.

• Popotovanje ste si podarili za svojih 44 let. Kako to, da je ravno tedaj dozorela želja?

Ko sem se končno zares pripravljaj na pot, sem se zavedel, da bi lahko krenil od doma ravno na svoj



rojstni dan, in to na 44., kar je simpatična številka. Zato sem si rekel, zakaj si vendar ne bi te poti »podaril za rojstni dan«. Saj si tako nikdar nisem kaj dosti privoščil; vedno so me priganjali neučakani mladi bralci, pa razne propadle kulturne institucije, ki sem jih postavljaj nazaj na noge. In če ne drugega, je bilo doma treba obrisati kakšno otroško ritko. To je bil tudi eden od razlogov, da sem šel ravno zdaj: otroka sta v tistih letih, ko sta samo zlata in me ne potrebujeta neprestano, kot sta me kot čista mladička in kot me bosta kot prava najstnika. In tudi vse drugo se je (končno!) poklopilo, da sem lahko krenil na pot, po kateri sem hrepenel že od poznih najstniških let.

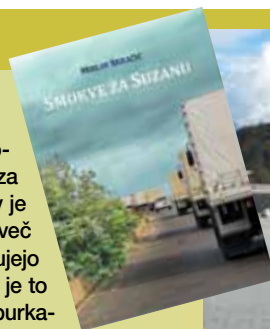
• Kaj je ostalo od te poti in v kakšnih situacijah lahko črpite iz te izkušnje?

Od poti je ostala predvsem ljubezen. Do tiste oddaljene in širne dežele in njenih ljudi, ki jim toliko pomeni svoboda. Do prijateljev, ki sem jih spoznal na poti. Do poti same, ki je tako lep odsev svoje dežele in svojih ljudi. In če ti od kakšne reči ostane toliko ljubezni, seveda ni življenjskega položaja, v katerem ne bi mogel črpati iz nje.

OBISKALI SMO

Na Murter po Smokve za Suzano

15. oktobra se je pri naših južnih sosedih začel Mesec hrvaške knjige in ob tej priložnosti je bil v Narodni čitalnici in knjižnici v Murterju, priljubljenem letoviškem kraju za Slovence, predstavljen drugi roman Mislava Skračića Smokve za Suzano. Čeprav je dogajanje romana umeščeno v obdobje razpada Jugoslavije, to ni vojni roman, temveč zgodba o malih ljudeh, ki se jim življenje postavi na glavo. Zgodba o tujcih, ki sodelujejo v humanitarnih organizacijah in se znajdejo na prizadetem območju. Toda najbolj je to zgodba Bartula in Suzane; dveh mladih in zaljubljenih, ki poskušata plavati v razburkanem morju tragičnih dogodkov in usodnih sprememb. Avtor je knjigo pisal dvajset let. Nanjo nas je opozorila njegova soproga Andrejka, Slovenka, ki že vrsto let živi v Splitu. Knjiga je za zdaj napisana samo v hrvaškem jeziku, nakup pa je mogoče v spletni založbi Redak. Andrejka je o knjigi dejala: »Čeprav je roman fikcija, se je včasih lepo prepoznati med vrsticami.« Naslovnico je uredila hči Vana, na fotografiji med mamo Andrejko in očetom Mislavom.



OBISKALI BOMO

Ne pozabite. 13. novembra ob 18. uri bomo z Manco Košir spet v Švicariji, kjer bo gostila radijko Darjo Štravs Tisu in slikarja Miho Štruklja. Druženje bo glasbeno obogatila pevka Neža Vasle.